

КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи

за годината што завршува на
31 декември 2021 година

со Извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

ИВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	1
ИЗВЕШТАЈ НА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА	3
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	4
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	7
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	8
ПРИЛОЗИ	
Прилог 1- ГОДИШНА СМЕТКА	
Прилог 2- ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ	

Извештај на независниот ревизор

До Акционерите на
КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје („Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба на ден 31 декември 2021 година и Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 42.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС“), како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и проценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Мислење

Наше мислење е дека придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје на ден 31 декември 2021 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („МАПАС“).

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 5 февруари 2021 година изразил мислење без резерва за истите.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2021 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје
Билјана Митревска
Овластен ревизор

Скопје, 8 февруари 2022 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Финансиски извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Извештај за сеопфатната добивка за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Во илјади денари

	Белешка	2021	2020
Приходи од управување со фондовите	5	294.862	258.264
Приходи од надоместок од придонеси		102.269	98.423
Приходи од надоместок за управување		192.590	159.838
Приходи од надоместок за премин		3	3
Расходи од управување со фондовите	5	(78.996)	(69.904)
Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)		(40.272)	(38.896)
Расходи за чуварот на имот (% од нето средства)		(17.616)	(15.501)
Расходи за ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)		(4.820)	(4.710)
Трошоци за маркетинг		(11.602)	(8.156)
Трошоци за агенти		(3.086)	(1.436)
Останати трошоци за управување со фондовите		(1.600)	(1.205)
Добивка од управување со фондовите		215.866	188.360
Останати приходи на Друштвото	6	358	2.020
Расходи од управување со Друштвото		(56.651)	(55.730)
Трошоци за материјали и услуги	7	(8.310)	(7.235)
Амортизација	12,13	(4.081)	(4.175)
Останати трошоци од работењето	8	(6.636)	(7.059)
Плати, надоместоци за плата и останати трошоци за вработените	9	(37.269)	(35.853)
Резервирања за трошоци и ризици	23	(355)	(1.408)
Финансиски приходи		28.599	25.877
Камати од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	10	19.203	17.438
Курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	10	6.673	3.257
Нереализирани добивки од финансиски средства	10	2.634	5.048
Останати финансиски приходи	10	89	134
Финансиски расходи		(10.861)	(5.010)
Камати од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	10	(4)	(1)
Курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	10	(7.179)	(1.951)
Нереализирани загуби од финансиски средства	10	(3.678)	(3.058)
Добивка пред оданочување		177.311	155.517
Данок на добивка	11	(17.652)	(15.753)
Нето добивка за годината		159.659	139.764
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна нето сеопфатна добивка		159.659	139.764

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Финансиски извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Извештај за финансиската состојба на 31 декември 2021 година

Во илјади денари

	Белешка	2021	2020
Средства			
Нетековни средства			
<i>Нематеријални средства</i>			
Компјутерски софтвер	12	1.147	1.054
<i>Недвижности, постројки и опрема</i>			
Градежни објекти		37.223	38.222
Мебел, возила и друга опрема		7.074	6.500
<i>Недвижности, постројки и опрема</i>	13	44.297	44.722
Вкупно нематеријални средства, недвижности и опрема		45.444	45.776
<i>Долгорочни финансиски вложувања</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	15	498.326	443.578
Вкупно долгорочни финансиски вложувања		498.326	443.578
Вкупно нетековни средства		543.770	489.354
Тековни средства			
<i>Пари и парични еквиваленти</i>			
Жиро сметка		501	59.737
Благајна		12	1
Пари и парични еквиваленти		513	59.738
<i>Финансиски вложувања</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	16	105.546	99.831
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	15	13.490	12.608
Останати краткорочни вложувања	17	41.001	32.399
Краткорочни финансиски вложувања		160.037	144.838
<i>Побарувања од купувачите и останати побарувања</i>			
Побарувања за надоместок од уплатени придонеси	18	2.453	1.667
Останати побарувања	18	62.112	71
Побарувања од купувачите и останати побарувања		64.565	1.738
<i>Однапред платени трошоци и пресметани приходи</i>			
Однапред платени трошоци	19	2.543	679
Пресметани приходи	19	17.475	14.596
Однапред платени трошоци и пресметани приходи		20.018	15.275
Вкупно тековни средства		245.133	221.589
Вкупно средства		788.903	710.943

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Финансиски извештаи**

за годината што завршува на 31 декември 2021 година

**Извештај за финансиската состојба
на 31 декември 2021 година (продолжува)**

Во илјади денари

Капитал и обврски	Белешка	2021	2020
Капитал			
Акционерски капитал	20	110.459	110.459
Резерви		43.592	37.204
Акумулирана и тековна добивка		612.880	508.809
Капитал		766.931	656.472
Обврски			
<i>Нетековни обврски</i>			
Обврски кон вработените	24	1.036	832
Нетековни обврски		1.036	832
<i>Тековни обврски</i>			
Обврски кон добавувачи во земјата и останати обврски	21	8.618	42.031
Обврски кон добавувачи во странство		137	138
Обврски за данок на додадена вредност		25	25
Обврски за данок од добивката		3.076	3.417
Обврски кон државата и други институции по основ на неспомнати давачки	22	638	-
Пресметано, а одложено плаќање на трошоците	23	7.277	8.028
Тековни обврски кон вработените		1.165	-
Тековни обврски		20.936	53.639
Вкупни обврски		21.972	54.471
Вкупно капитал и обврски		788.903	710.943

Овие финансиски извештаи се одобрени од Управниот одбор на Друштвото на 20 јануари 2022 година.

Г-ѓа Весна Стојановска
Генерален Директор

Г-ѓа Билјана Русомарова
(Овластен сметководител
бр. на уверение 0102628)

Г-дин Предраг Милошевски
Втор Генерален Директор

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Финансиски извештаи**

за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Извештај за промените во капиталот

за годината што завршува на

31 декември 2021 година

Во илјади денари

	Акционерски капитал	Законски резерви	Останати резерви	Акумулирана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2020 година	110.459	22.092	12.300	439.507	584.358
<i>Сеопфатна добивка за годината</i>					
Добивка за годината	-	-	-	139.764	139.764
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	139.764	139.764
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Исплатена дивиденда	-	-	-	(67.650)	(67.650)
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	6.150	(6.150)	-
Пренос од неискористена реинвестирана добивка во акумулирана добивка	-	-	(3.338)	3.338	-
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	2.812	(70.462)	(67.650)
На 31 декември 2020 година	110.459	22.092	15.112	508.809	656.472
На 1 јануари 2021 година	110.459	22.092	15.112	508.809	656.472
<i>Сеопфатна добивка за годината</i>					
Добивка за годината	-	-	-	159.659	159.659
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	159.659	159.659
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Исплатена дивиденда	-	-	-	(49.200)	(49.200)
Издвоена добивка за реинвестирање	-	-	12.300	(12.300)	-
Пренос од неискористена реинвестирана добивка во акумулирана добивка	-	-	(5.912)	5.912	-
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	6.388	(55.588)	(49.200)
На 31 декември 2021 година	110.459	22.092	21.500	612.880	766.931

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Финансиски извештаи**

за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Извештај за паричните текови

за годината што завршува на

31 декември 2021 година

Во илјади денари

Белешка	2021	2020
Парични текови од оперативни активности		
Приливи од управување со фондовите	289.334	256.088
Приливи од продажба на други услуги	358	53
Исплатено на агенти	(3.086)	(1.436)
Исплатено на вработени	(37.269)	(35.853)
Исплатено на добавувачи на маркетинг активности	(11.602)	(8.156)
Исплатено за управување со фондот	(64.308)	(20.822)
Исплатено на други добавувачи	(47.500)	(22.633)
Исплатено за данок на добивка	(17.994)	(12.237)
	107.933	155.004
Парични текови од инвестициски активности		
Набавка на материјални и нематеријални средства	(3.748)	(392)
Приливи од доспелани депозити и камати	12.397	12.319
Пласмани во банки	(21.000)	(20.000)
Приливи од доспелани главници на обврзници и купони	33.498	35.219
Купување на обврзници	(77.105)	(84.916)
	(55.958)	(57.770)
Финансиски активности		
Исплата на дивиденди	(49.200)	(67.650)
Исплата на аванс на дивиденда	(62.000)	-
	(111.200)	(67.650)
Нето промени на паричните средства	(59.225)	29.584
Парични средства на почетокот на годината	59.738	30.154
Парични средства на крајот на годината	513	59.738

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

1 Општи информации

КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје („Друштвото“) е акционерско друштво основано врз основа на одлуката на Основен Суд Скопје бр. 3147/2005 на 19 мај 2005 година. Друштвото е регистрирано со седиште на ул. Митрополит Теодосиј Гологанов бр. 6, Скопје, Република Северна Македонија.

Двата регистрирани акционери на Друштвото се: Прва Груп плц, Љубљана, Република Словенија со 51% и Комерцијална банка АД, Скопје, Република Северна Македонија со 49% учество во вкупниот акционерски капитал.

Основна дејност на Друштвото е управување со КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд и КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите применливи прописи и регулативи во земјата.

Дозволата за основање на Пензиско друштво за управување со пензиски фондови е добиена од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување (МАПАС) на 4 април 2005 година. Од тогаш па до 9 јуни 2005 година, кога е добиено Одобрение за управување со задолжителни пензиски фондови бр. 02-01, Друштвото ги исполни сите задолжителни обврски и услови одредени со Законот и соодветните законски акти. На 2 декември 2009 година, Друштвото доби дозвола за управување со доброволни пензиски фондови бр. 02-02.

На 31 декември 2021 година, Друштвото има 29 вработени (31 декември 2020 година: 29 вработени).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики користени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано осигурување (МАПАС) и Правилникот за водење сметководство и важечката сметководствена регулатива во Република Северна Македонија.

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени врз основа на концептот на историска набавна вредност освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и финансиски средства расположливи за продажба кои се вреднуваат според објективна вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денари (МКД), која е функционална валута на Друштвото и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади ('000) освен доколку не е поинаку наведено.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството на Друштвото да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и основните претпоставки се прегледуваат на континуирана основа. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

На 11 март 2020 година Светската Здравствена Организација прогласи пандемија на корона вирусот и Владата на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба на 18 март 2020 година. Земајќи ги во предвид потенцијалните сериозни закани од коронавирусот врз јавното здравје, македонските власти преземаа низа мерки за намалување на ширењето на вирусот.

Согласно јавно достапните информации на датумот на издавање на финансиските извештаи, Раководството го зеде во предвид потенцијалниот понатамошен развој на пандемијата, како и очекувањата за ефектите на работењето на Друштвото од истата, вклучувајќи ги веќе преземените мерки од страна на македонските власти и владите на останатите земји.

Друштвото работи во високо регулирана индустрија. Друштвото признава приходи по основ наследните надоместоци: 1) Приходи од надоместок од придонеси и 2) приходи од надоместок за управување, коишто се пресметуваат врз основа на однапред утврдени проценти согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување. Најголемиот ризик кој што произлегува од појава на КОВИД-19 е поврзан со можното негативно влијание на порастот на стапката на невработеност во земјата врз придонесите коишто се плаќаат од страна на членовите во двата фонда.

Сепак, приходите на Друштвото останаа стабилни и покажаа тренд на пораст во годината која завршува на 31 декември 2021 година во споредба со 31 декември 2020 година (2021 година: 294,862 илјади денари, 2020 година: 258,264 илјади денари). Дури и во случај да настане најнеповолното сценарио каде што би имало значително намалување на уплатените придонеси од членовите во двата фонда, Раководството верува дека Друштвото ќе продолжи да биде профитабилно и ликвидно и да остварува позитивни оперативни парични текови.

Со оглед на фактот што повлекувањето на придонесите од двата фонда е регулирано со закон и значителен дел од придонесите на членовите се уште не ги исполнуваат условите за повлекување, Раководството не предвидува значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Друштвото, неговата финансиска состојба и ликвидност. Сепак, Друштвото не може да ја исклучи можноста дека во случај на повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и влијанието на овие мерки на економското опкружување во кое работи Друштвото, нема да имаат негативно влијание врз Друштвото, неговата финансиска состојба и врз оперативните резултати на среден и долг рок во однос на остварување на планираната стратегија. Раководството продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите од странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2021	31 декември 2020
1 ЕУР	61,6270	61,6940
1 УСД	54,3736	50,2353

2.3 Нетирање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот е презентираан во Извештајот за финансиската состојба само доколку нетирањето на признаените износи е законски дозволено и доколку постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога идните економски користи во форма на приливи или зголемување на средствата во Друштвото се веројатни и мерливи.

Друштвото ги признава приходите по основ на следните видови на надомести:

- Надоместок од уплатените придонеси во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици во висина од 2,00%, (во 2020 година 2,0%).
- Месечен надоместок во висина од 0,030% од вредноста на нето средствата на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на задолжителниот фонд”), (за 2020 година 0,030%).
- Надоместок од 15 евра во случај на пренос на средствата во друг задолжителен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот фонд пократко од 720 дена пред да премине во друг пензиски фонд.
- Надоместок од уплатените придонеси максимум 2,9%, од уплатените придонеси во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд Скопје, пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици (во 2020 година: максимум 2,9%)
- Месечен надоместок во износ од 0,075% (2020 година: максимум 0,075%) од вредноста на нето средства на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на доброволниот фонд”).
- Надоместок од 10 евра во случај на пренос на средствата во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 360 дена пред да премине во друг пензиски фонд

2.5 Трошоци за управување со фондовите

Трошоците за управување со фондовите се признават во периодот во кој настануваат.

Трошоци за МАПАС

Друштвото е обврзано да исплаќа одредена сума на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”) во износ од 0,8% (2020: 0,8%) од вкупно уплатените придонеси во месецот во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Задолжителниот фонд”) и во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд (во понатамошниот текст “Доброволниот фонд”) кои се управувани од страна на Друштвото.

Трошоци за банка чувар на имот

Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. Функцијата чувар на имот на средствата на пензиските фондови ја врши Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје.

Надоместокот на Задолжителниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка Македонија АД Скопје од 03.10.2021 година изнесува 0,032% годишно (од 03.10.2020 година изнесуваше 0,034%) од вкупните нето средства на фондот Надоместокот за Доброволниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка изнесува 0,06% (2020: 0,06%) годишно од вкупните нето средства на фондот.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Трошоци за управување со фондовите (продолжение)

Трошоци за ФПИОСМ

Друштвото признава трошоци за надоместок што го наплатува Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст “ФПИОСМ”) во износ од 0,1% (2020: 0,1%) од вкупно уплатените придонеси во претходниот месец во Задолжителниот фонд со кој управува Друштвото.

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Северна Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд. Со промена на банката чувар од 03.10.2018 година, банката чувар на имот ги презеде трошоците поврзани со ангажирање на суб чувар, освен активностите што ги врши суб чуварот поврзани со процедурата за ослободување од данок и поврат на данок, како и други стварни трошоци за услуги кои ги извршува суб – чуварот како резултат на барања иницирани од страна на Друштвото.

Трошоци за маркетинг

Друштвото признава трошоци за маркетинг услуги во периодот кога истите настануваат. Маркетинг услугите на Друштвото вклучуваат креирање и емитување на реклами на телевизија, радио, печатени медиуми и интернет, различни видови на промоции, дизајнирање и дистрибуција на маркетинг материјали, рекламирање на карактеристиките на системот на задолжително и доброволно пензиско осигурување, објава на финансиски извештаи и објава на информативни проспекти. Во трошоци за маркетинг се вклучуваат и трошоците поврзани со годишните известувања (пошта и печатење) кои се доставуваат до членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

Трошоци за агенти

Друштвото признава трошоци за агенти за склучени договори со нови членови на фондовите. Во трошоците за агенти се вклучени и трошоци кои се однесуваат на полагање испити и лиценцирање на агентите, лица ангажирани по договор на дело со цел придобивање на нови членови во фондовите. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво, Друштвото ги признава и прикажува расходите за агенти во целост во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди.

Останати трошоци за управување со фондовите

Друштвото признава трошоци за спроведување на постапка за давање согласности од страна на Агенцијата, пристап до информацискиот систем на Агенцијата и други трошоци поврзани со управување на фондовите.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства

Класификација на финансиските средства

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории:

- финансиски средства кои се чуваат за тргување
- финансиски средства расположливи за продажба
- финансиски средства кои се чуваат до доспевање
- кредити и побарувања

Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства кои се чуваат за тргување

Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои доказ за остварлива краткорочна профитабилност. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои раководството на Друштвото има намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на тргување, датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување) почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакции.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства (продолжение)

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат во тргување) почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се вклучуваат во тековните добивки или загуби во периодот во кој настануваат.

Депозитите почетно се евидентираат по објективна вредност.

Последователно мерење на финансиските средства

1. Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Објективната вредност на котирани вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Ако со инструментот (обврзници за денационализација) не се тргувало подолго од 30 дена се употребува метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената цена на таа хартија од вредност. Ако со инструментот (освен обврзници за денационализација) не се тргувало подолго од 30 дена, објективната вредност се утврдува по пат на употреба на техника на проценка базирана на пазарни претпоставки.

Добивките и загубите кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства во тргување се вклучуваат во тековните добивки или загуби во периодот во кој настануваат. Каматата остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата во периодот во кој настанува.

2. Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност т.е сведување на сметководствената вредност на пазарна вредност, според просечна пазарна цена објавена на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по објективна вредност утврдена со техники на вреднување базирани на пазарни претпоставки.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во ревалоризациони резерви се додека средството не се рекласификува или отпише. Приходите врз основа на камата, како и позитивните/ негативните курсни разлики на финансиските средства што се расположливи за продажба, се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка за тековниот период. Дисконотот, т.е премијата како дел од амортизационата вредност се признава како приход односно расход во Извештајот за сеопфатна добивка. Приходи од дивидени од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во тековните добивки / загуби како приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Во моментот на депризнавање на должничките финансиски средства расположливи за продажба кумулативните добивки/загуби што се претходно признаени во ревалоризационите резерви се депризнаваат од главнината и нето-добивките или загубите се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

3. Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат во доспевање се мерат според амортизирана набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапка која точно (реално) ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на периодот до доспевање. Приходите и расходите (дисконт или премија) од финансиски средства до доспевање се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

4. Депозити

Депозитите последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на метод на ефективна каматна стапка.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. При продажба на хартии од вредност се утврдува разлика меѓу продажната и сметководствената вредност на хартиите од вредност. Добивката или загубата која произлегува од продажбата се искажува во Извештајот за сеопфатна добивка.

Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се подмирени, поништени или престануваат да важат.

2.7 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Друштвото кои најверојатно ќе создадат економски користи во иднина, се признаваат како нематеријални средства. Овие средства се евидентираат по нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација и евентуалното резервирање поради обезвреднување. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

На крајот на секоја година, Друштвото врши анализа на сметководствените вредности на нематеријалните средства и проценува дали постојат индикации кои укажуваат дека средствата се обезвреднети. Доколку постојат какви било индикации, се утврдува проценетата надоместувачка вредност на средството и доколку таа е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Нематеријални средства (продолжение)

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 10%-20% годишно.

2.8 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулирана загуба поради обезвреднување.

Амортизацијата се пресметува праволиниски, со цел алокација на набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на недвижностите, постројките и опремата:

Градежни објекти	2,5%
Компјутери	25,0%
Моторни возила	25,0%
Мебел и канцелариска опрема	10,0% - 25,0%

Последователните набавки се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со нето сметководствената вредност. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

На крајот на секоја година, Друштвото врши анализа на сметководствените вредности на недвижностите, постројките и опремата и проценува дали постојат индикации кои укажуваат дека средствата се обезвреднети. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Корисниот век на употреба на средството треба да се ревидира еднаш годишно и истиот треба да се промени доколку има значајни промени во очекуваните идни економски користи на средството.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на средства

Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. При обезвреднување се разгледува секое финансиско средство поединечно.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Друштвото го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за сеопфатна добивка. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство класификувано како расположливо за продажба. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби.

Обезвреднување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Друштвото се разгледуваат на секој датум на изготвување на Извештајот за финансиска состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои ваква индикација, тогаш се проценува надоместливиот износ на средството.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на средства (продолжение)

Обезвреднување на нефинансиските средства (продолжение)

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или единица која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместливиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Надоместливиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од проценетата вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради обезвреднување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во проценките користени за утврдување на надоместливиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради обезвреднување на средството во претходните години.

2.10 Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело, кога договорите со потенцијалните членови на фондовите се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од депозити по видување во банки и пари во благајна, жиро сметки во денари и странска валута и депозити со оригинален рок на доспевање до три месеци.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Резервации

Резервирање се признава и пресметува кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства за подмирување на обврската, а воедно може да биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската.

2.13 Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто-плати и нето-платите се плаќаат од страна на Друштвото во текот на годината според важечките законски прописи.

(а) Останати долгорочни користи за вработените

Во согласност со македонската законска регулатива Друштвото исплаќа јубилејни награди во согласност со критериумите утврдени во Општиот колективен договор за Стопанството. Друштвото искажува обврска за долгорочни користи на вработените врз основа на актуарска пресметка за јубилејни награди и долгорочни користи за вработените.

Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност.

(б) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава резервирање за износот којшто се очекува да биде исплатен како бонус доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.14 Даноци

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се признаени директно во главнината и соодветниот данок од добивка се признава во главнината. Основа за пресметување на данокот на добивка е разликата меѓу вкупните приходи и расходи, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на Извештајот за финансиска состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.14 Даноци (продолжение)

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Сите финансиски обврски на Друштвото на двата датуми на известување се класифицирани во останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и истите се состојат од обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како нетековни обврски.

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

2.16 Главнина, резерви и плаќања за дивиденди

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Акционерскиот капитал се состои од 1.800 обични акции и изнесува 110.459 илјади денари. Истиот е целосно уплатен во паричен износ.

Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки. Според локалната законска регулатива од Друштвото се бара да пресметува и издвојува 5% од добивката за годината за законска резерва се додека нивото на резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Со датумот на известување задолжителната резерва на Друштвото е повисока од 1/10 од оснивачкиот капитал на Друштвото .

Останати резерви Друштвото евидентира со издвојување на дел од добивката од минатата година со цел да инвестира во материјални и нематеријални средства во тековната година.

Ова издвојување е согласно законот за данок на добивка при што даночната основа може да се намали за издвоениот износ за инвестиции.

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.16 Главнина, резерви и плаќања за дивиденди (продолжение)

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврска во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Извештајот за финансиска состојба, доколку има, се обелоденети во Белешката за Настани по датумот на известување.

2.17 Неизвесни средства и обврски

Неизвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се обелоденуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.18 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Посебниот извештај за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Трансакции со поврзани субјекти

Според регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, поврзана страна во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;

б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;

в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;

г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;

д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и

ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

2.20 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи.

2.21 Нови стандарди и интерпретации кои сеуште не се применети

На 31 декември 2021 година нема нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Друштвото.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Друштвото. Надзорниот одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја.

3.1 Кредитен ризик

Друштвото презема изложеност кон кредитен ризик, кој што претставува ризик од финансиска загуба која произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Друштвото или да не постапи според договореното.

Друштвото освен државни обврзници кои се чуваат до доспевање, нема финансиски средства со период на доспевање подолг од 1 година.

3.2 Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори

Изложеноста на Друштвото на ризици според евидентираниите износи, категоризирани по географски региони на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година е како што следи:

31 декември 2021 година

во илјади денари

	Република Северна Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и парични еквиваленти	513	-	-	-	513
Дадени кредити, депозити и кауции	41.001	-	-	-	41.001
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	105.546	-	-	-	105.546
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	511.816	-	-	-	511.816
Останати побарувања	2.562	-	-	-	2.562
Вкупно на 31 декември 2021	661.438	-	-	-	661.438

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.2 Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори (продолжение)

31 декември 2020 година

во илјади денари

	Република Северна Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и парични еквиваленти	59.738	-	-	-	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	32.399	-	-	-	32.399
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	99.831	-	-	-	99.831
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	456.186	-	-	-	456.186
Останати побарувања	17.013	-	-	-	17.013
Вкупно на 31 декември 2020	665.167	-	-	-	665.167

3.3 Пазарни ризици

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Друштвото е изложено на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ја сумаризира изложеноста на Друштвото на каматните ризици. Позицијата на Друштвото во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на Друштвото по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преценка или датумот на доспевање.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2021 година

во илјади денари

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	501	-	-	-	-	12		513
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	-	-	-	41.001	41.001
ХВ за тргување	-	-	-	-	-	-	105.546	105.546
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	511.816	511.816
Останати побарувања	-	-	-	-	-	2.562		2.562
Вкупни финансиски средства	501	-	-	-	-	2.574	658.363	661.438
Тековни финансиски обврски	16.058	-	-	-	-	-	-	16.058
Вкупни финансиски обврски	16.058	-	-	-	-	-	-	16.058
Нето каматен ризик	(15.557)	-	-	-	-	2.574	658.363	645.380

31 декември 2020 година

во илјади денари

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	59.737	-	-	-	-	1	-	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	-	-	-	32.399	32.399
ХВ за тргување	-	-	-	-	-	-	99.831	99.831
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	456.186	456.186
Останати побарувања	-	-	-	-	-	17.013	-	17.013
Вкупни финансиски средства	59.737	-	-	-	-	17.014	588.416	665.167
Тековни финансиски обврски	50.197	-	-	-	-	-	-	50.197
Вкупни финансиски обврски	50.197	-	-	-	-	-	-	50.197
Нето каматен ризик	9.540	-	-	-	-	17.014	588.416	614.970

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Табелата подолу ја прикажува ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти на 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година (во %):

	31 декември 2021			31 декември 2020		
	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД	МКД
Средства						
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	0,9%	-	-	1,76%
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	2,79%	-	-	2,81%	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	3,12%	-	-	3,38%	-	-
Обврски						
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	-
Тековни обврски	-	-	-	-	-	-

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Друштвото на 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година.

31 декември 2021 година

во илјади денари

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Пари и парични еквиваленти	2	-	4	507	513
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	41.001	41.001
ХВ за тргување	105.546	-	-	-	105.546
ХВ кои се чуваат до доспевање	511.816	-	-	-	511.816
Останати побарувања	-	-	-	2.562	2.562
Вкупни финансиски средства	617.364	-	4	44.070	661.438
Обврски					
Останати финансиски обврски	138	-	-	15.920	16.058
Вкупни финансиски обврски	138	-	-	15.920	16.058
Нето девизна позиција	617.226	-	4	28.150	645.380

31 декември 2020 година

во илјади денари

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	59.738	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	32.399	32.399
ХВ за тргување	99.831	-	-	-	99.831
ХВ кои се чуваат до доспевање	456.186	-	-	-	456.186
Останати побарувања	-	-	-	17.013	17.013
Вкупни финансиски средства	556.017	-	-	109.150	665.167
Обврски					
Останати финансиски обврски	138	-	-	50.059	50.197
Вкупни финансиски обврски	138	-	-	50.059	50.197
Нето девизна позиција	555.879	-	-	59.091	614.970

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.4 Ризик од ликвидност

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Друштвото. Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната договорна доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2021 година

во илјади денари

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Пари и парични еквиваленти	513	-	-	-	-	513
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	41.001	-	-	41.001
ХВ за тргување	105.546	-	-	-	-	105.546
ХВ кои се чуваат до доспевање	2.162	1.157	10.170	88.821	409.506	511.816
Останати побарувања	2.562	-	-	-	-	2.562
Вкупни финансиски средства	110.783	1.157	51.171	88.821	409.506	661.438
Обврски						
Останати финансиски обврски	16.058	-	-	-	-	16.058
Вкупни финансиски обврски	16.058	-	-	-	-	16.058
Нето ликвидна разлика	94.725	1.157	51.171	88.821	409.506	645.380

31 декември 2020 година

во илјади денари

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Пари и парични еквиваленти	59.738	-	-	-	-	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	99	-	32.300	-	-	32.399
ХВ за тргување	99.831	-	-	-	-	99.831
ХВ кои се чуваат до доспевање	1.509	1.159	9.941	67.964	375.613	456.186
Останати побарувања	17.013	-	-	-	-	17.013
Вкупни финансиски средства	178.190	1.159	42.241	67.964	375.613	665.167
Обврски						
Останати финансиски обврски	50.197	-	-	-	-	50.197
Вкупни финансиски обврски	50.197	-	-	-	-	50.197
Нето ликвидна разлика	127.993	1.159	42.241	67.964	375.613	614.970

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)**3.5 Проценка на објективната вредност**

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиска состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност на 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година се како што следи:

	<i>во илјади денари</i>			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31.12.2021				
Средства				
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	15.562	89.984	-	105.546
31.12.2020				
Средства				
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	25.248	74.583	-	99.831

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)**3.5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност**

Сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиската состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

<i>во илјади денари</i>	31 декември 2021		31 декември 2020	
	Сметководствена	Објективна	Сметководствена	Објективна
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	513	513	59.738	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	41.001	41.001	32.399	32.399
ХВ кои се чуваат до доспевање	511.816	546.952	456.186	524.279
Останати побарувања	2.562	2.562	17.013	17.013
Вкупни финансиски средства	555.892	591.028	565.336	633.429
Обврски				
Тековни финансиски обврски	16.058	16.058	50.197	50.197
Вкупни финансиски обврски	16.058	16.058	50.197	50.197

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на сметководствената вредност, бидејќи се краткорочни.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на финансиски средства со кои не се тргува на активни пазари, се одредува според претпоставки базирани на пазарните услови кои постојат на датумот на известување.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат пари и парични еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци. Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на известување.

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.6 Управување со главнината

При управување на својот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со главнината поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својот капитал.

Усогласеност со законската регулатива

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото (поради зголемување на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд), Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината. Оваа усогласеност со Законот Друштвото ја проверува на дневна основа.

На 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година состојбата е како што следи:

<i>во илјади денари</i>	31.12.2021	31.12.2020
Главнина	766.931	656.472
Основна главнина	110.459	110.459
Минимум износ на потребна главнина	616.270	542.907
Сооднос на главнина и основна главнина	694,31%	594,31%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	124,45%	120,92%

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засноваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки. Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиските средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2021 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешките 12 и 13. Фактички резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото прави проценка за евентуално оштетување на побарувањата од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на ризикот од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста да се наплатат овие побарувања. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за овие побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на евентуални отписи, и промените во условите за плаќање. Ова подразбира правење претпоставки за идните приливи на парични средства.

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење интерни техники за вреднување.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик и кога е проценето дека постојат индикации дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, се признава резервација. Според мислењето на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар, всушност, ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****За годината што завршува на 31 декември 2021 година****(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)****5****Приходи и расходи од управување со фондовите***Приходи и расходи од управување со Задолжителниот фонд*

	2021	2020
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	96.444	94.206
2. Приходи од надоместок за управување	181.010	150.521
3. Приходи од надоместок за премин	3	3
	277.457	244.730
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	38.557	37.655
2. Расходи за чуварот на имот (% нето средства)	16.843	14.878
3. Расходи за ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)	4.820	4.710
4. Трошоци за трансакции	-	-
5. Трошоци за маркетинг	10.733	7.438
6. Трошоци за агенти	1.268	855
7. Останати трошоци за управување со фондот	1.211	1.137
	73.432	66.673
Добивка или загуба од управувањето со фондот	204.025	178.057

Приходи и расходи од управување со Доброволниот фонд

	2021	2020
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	5.825	4.217
2. Приходи од надоместок за управување	11.580	9.317
	17.405	13.534
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	1.715	1.241
2. Расходи за чуварот на имот (% од нето средства)	773	623
3. Расходи за ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)	-	-
4. Трошоци за трансакции	-	-
5. Трошоци за маркетинг	869	718
6. Трошоци за агенти	1.818	581
7. Останати трошоци за управување со фондот	389	68
	5.564	3.231
Добивка или загуба од управувањето со фондот	11.841	10.303

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Останати приходи на Друштвото

	2021	2020
Останати приходи	358	2.020
Вкупни останати приходи на Друштвото	358	2.020

Останатите приходи за годината што завршува на 31 декември 2021 година вклучуваат приходи во износ од 180 илјади денари поради субвенционирање на придонеси согласно Законот за субвенционирање на придонеси поради зголемување на плати и приходување на евидентирани трошоци за пошта, односно усогласување по фактура за трошоци кои се однесуваат на достава по пошта на годишните известувања за членовите за претходната година во износ од 180 илјади денари.

Останатите приходи за годината што завршува на 31 декември 2020 година вклучуваат ослободување на резервација од минати години како резултат на добиена пресуда од Вишиот Управен суд.

7 Трошоци за материјали и услуги

	2021	2020
Пошта, телекомуникации и друго	2.501	2.608
Услуги за одржување	4.078	2.853
Материјали и енергија	930	880
Наемнина	460	435
Трошоци за ситен инвентар	17	143
Трошоци за регистрација на возила	195	159
Останати трошоци	129	157
Вкупно трошоци за материјали и услуги	8.310	7.235

8 Останати трошоци од работењето

	2021	2020
Надомести за членови на Надзорен одбор	2.276	2.153
Интелектуални и професионални услуги	1.427	1.474
Спонзорства и донации	157	1.310
Трошоци за лиценци	299	592
Надомести за надворешни соработници	997	478
Трошоци за претплата на стручна литература, весници и сл.	337	326
Репрезентација	560	312
Банкарски надомести	252	149
Даноци, членарини	100	96
Други нематеријални трошоци	144	85
Премии за осигурување	87	84
Вкупни останати трошоци од работењето	6.636	7.059

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9 Плати, надомести и останати трошоци за вработените

	2021	2020
Нето плати	21.673	21.810
Придонеси од плати и даноци	11.223	11.234
Премии за доброволно осигурување на вработените	1.705	1.744
Регрес за годишен одмор	833	849
Новогодишен надоместок	484	-
Трошоци за службени патувања	422	81
Трошоци за стручно образование	818	89
Други примања на вработените	111	46
Вкупни трошоци за плати, надомести и останати трошоци за вработените	37.269	35.853

10 Финансиски приходи и расходи

	2021	2020
Приходи од камати на депозити	659	726
Приходи од камати на хартии од вредност	18.524	16.478
Приходи од дисконт на хартии од вредност	20	234
Нереализирани добивки од финансиски средства	2.634	5.048
Реализирани добивки од финансиски средства	89	134
Приходи по основ на позитивни курсни разлики	6.673	3.257
Вкупно финансиски приходи	28.599	25.877
Расходи по основ на негативни курсни разлики	(7.179)	(1.951)
Нереализирани загуби од финансиски средства	(3.678)	(3.058)
Расходи од камати од работење со поврзани и неповрзани субјекти	(4)	(1)
Вкупно финансиски расходи	(10.861)	(5.010)
Нето финансиски приходи и расходи	17.738	20.867

11 Данок на добивка

Заклучно со 31 декември 2021 година, односно 31 декември 2020 година пресметката на данокот на добивка е како што следи:

	2021	2020
Добивка пред оданочување	177.311	155.517
Непризнаени расходи за даночни цели	2.919	2.246
Намалување на даночна основа за износ на реинвестирана добивка	(3.705)	(238)
Даночна основа	176.525	157.525
Пресметан данок на добивка 10%	17.652	15.753
Ефективна даночна стапка	9,96%	10,13%

Документацијата на Друштвото за 2021 и 2020 година не била предмет на даночна контрола за данок на добивка од страна на даночните органи. Резервациите за дополнителни даноци и пенали, доколку постојат, кои може да бидат утврдени во случај на даночна контрола, не можат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****За годината што завршува на 31 декември 2021 година****(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)****12 Нематеријални средства**

Набавна вредност	Софтвер	Лиценци	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
1 јануари 2021	17.472	900	94	18.466
Набавки во текот на годината	472	-	35	507
Пренос од средства во подготовка	129	-	(129)	-
31 декември 2021	18.073	900	-	18.973
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2021	16.512	900	-	17.412
Амортизација за годината	414	-	-	414
На 31 декември 2021	16.926	900	-	17.826
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2021	1.147	-	-	1.147
На 1 јануари 2021	960	-	94	1.054

Набавна вредност	Софтвер	Лиценци	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
1 јануари 2020	17.472	900	-	18.372
Набавки во текот на годината	-	-	94	94
31 декември 2020	17.472	900	94	18.466
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2020	15.963	900	-	16.863
Амортизација за годината	549	-	-	549
На 31 декември 2020	16.512	900	-	17.412
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2020	960	-	94	1.054
На 1 јануари 2020	1.509	-	-	1.509

На 31.12.2021 година, нема товари на нематеријалните средства.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****За годината што завршува на 31 декември 2021 година****(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)****13 Недвижности, постројки и опрема**

	Објекти	Компјутери мебел, возила и друга опрема	Објекти и материјални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2021	39.971	22.042	-	62.013
Набавки во текот на годината	-	3.252	-	3.252
Отуѓување и расходување		(50)		(50)
На 31 декември 2021	39.971	25.244	-	65.215
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2021	1.749	15.542	-	17.291
Амортизација за годината	999	2.668	-	3.667
Отуѓување и расходување		(40)		(40)
На 31 декември 2021	2.748	18.170	-	20.918
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2021	37.223	7.074		44.297
На 31 декември 2020	38.222	6.500		44.722

	Објекти	Компјутери мебел, возила и друга опрема	Објекти и материјални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2020	39.971	21.744	-	61.715
Набавки во текот на годината	-	298	-	298
На 31 декември 2020	39.971	22.042	-	62.013
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2020	749	12.916	-	13.665
Амортизација за годината	1.000	2.626	-	3.626
На 31 декември 2020	1.749	15.542	-	17.291
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2020	38.222	6.500		44.722
На 01 јануари 2020	39.222	8.828	-	48.050

Со состојба на 31 декември 2021 година, на објектот во сопственост на Друштвото нема заложно право-хипотека. На 31.12.2021 година, нема товари на недвижностите, постојките и опремата.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****За годината што завршува на 31 декември 2021 година****(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)****14 Финансиски инструменти по категории**

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
31 декември 2021				
Средства според извештај за финансиската состојба				
Пари и парични еквиваленти	-	513	-	513
Дадени кредити, депозити и кауции	-	41.001	-	41.001
Хартии од вредност за тргување	105.546	-	-	105.546
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	511.816	511.816
Останати краткорочни побарувања	-	2.562	-	2.562
Вкупно	105.546	44.076	511.816	661.438

		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според извештај за финансиската состојба			
Тековни финансиски обврски		16.058	16.058
Вкупно		16.058	16.058

31 декември 2020				
Средства според извештај за финансиската состојба				
Пари и парични еквиваленти	-	59.738	-	59.738
Дадени кредити, депозити и кауции	-	32.399	-	32.399
Хартии од вредност за тргување	99.831	-	-	99.831
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	456.186	456.186
Останати краткорочни побарувања	-	17.013	-	17.013
Вкупно	99.831	109.150	456.186	665.167

		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според извештај за финансиската состојба			
Тековни финансиски обврски		50.197	50.197
Вкупно		50.197	50.197

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

15 Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

	31.12.2021	31.12.2020
Државни обврзници	498.326	443.578
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	13.490	12.608
Вкупно	511.816	456.186

Државните обврзници во доспевање со износ од 511.826 илјади денари, се состојат од обврзници за денационализација во износ од 27.929 илјади денари (2020 година: 31.199 илјади денари) и континуирани обврзници со износ од 483.886 илјади денари (2020 година: 424.987 илјади денари) издадени од Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Обврзниците за денационализација имаат еднакви годишни рати кои доспеваат на 31 мај секоја година до 31 мај 2030 година и се со годишна каматна стапка од 2,00%. Континуираните обврзници доспеваат во период од 2024 до 2050 година и се со годишна каматна стапка од 2,2% до 5,0%.

16 Хартии од вредност кои се чуваат за тргување

	31.12.2021	31.12.2020
Обврзници за денационализација	23.668	31.184
Континуирани обврзници	81.878	68.647
Вкупно	105.546	99.831

Обврзниците за тргување во вкупен износ од 105.546 илјади денари, се состојат од обврзници за денационализација и континуирани обврзници. Обврзниците за денационализација се со годишен купон од 2% и достасуваат во годишни рати од 2023 до 2028 година. Континуираните обврзници се со каматна стапка од 2,20% до 3,8%. Каматата се исплатува во годишни рати, а главницата доспева во период од 2025 до 2036 година. Обврзниците се издадени од Министерството за финансии на Република Северна Македонија.

17 Останати краткорочни вложувања

На 31 декември 2021

Депозити што доспеваат до 1 година

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	29.12.2020-29.12.2022	41.001	0,9%	фиксна камата
Вкупно		41.001		

Друштвото има потпишано договор за флексибилен депозит со Халк Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години и каматна стапка од 0,9%. Договорот дозволува делумно повлекување на орочениот депозит пред истек на рокот за орочување без казнена камата се додека Друштвото одржува минимално салдо од 5.000 илјади денари. Доколку условот за одржување минимално салдо не се исполни, на износот на минималното салдо се пресметува камата по видување. Договорот исто така дозволува дополнителни уплати до достигнување на вкупен износ од 60.000 илјади денари. Намера на Друштвото е средствата од депозитот да ги повлече за исплата на дивиденда на основачите во месец јуни 2022 година.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

17 Останати краткорочни вложувања (продолжение) На 31 декември 2020

Депозити што доспеваат до 1 година

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	13.06.2018 - 13.06.2021	6.160	3,20%	фиксна камата
СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	16.07.2018 - 16.07.2021	6.238	3,10%	фиксна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	29.12.2020-29.12.2022	20.001	0,9%	фиксна камата
Вкупно		32.399		

18 Останати побарувања

	31.12.2021	31.12.2020
Побарувања за надомест од уплатени придонеси	2.453	1.667
Побарувања за аванси и останати побарувања	112	71
Побарување за исплатен аванс на дивиденда	62.000	-
Вкупно	64.565	1.738

Во месец септември 2021г. Надзорниот одбор на Друштвото донесе одлука за исплата на аванс на дивиденда во износ од 62.000.000 денари во бруто износ. Одлуката се донесе врз основа на изготвени ревидирани меѓупериодиски финансиски извештаи и потврда на добивката за Друштвото за периодот од 01.01.2021-30.06.2021 година. Авансната дивиденда од страна на Друштвото на оснивачите беше исплатена во октомври 2021г.

19 Однапред платени трошоци и пресметани приходи

	31.12.2021	31.12.2020
Однапред платени трошоци	1.827	409
Трошоци што се разграничуваат на повеќе периоди	716	270
Пресметани, а нефактурирани приходи од надомести од уплатени придонеси и надомести за управување на пензиските фондови	17.475	14.596
Вкупно	20.018	15.275

Однапред платените трошоци и трошоците што се разграничуваат на повеќе периоди се однесуваат на авансна платена фактура за електрична енергија за 2022г, претплата на весници, списанија, Блумберг и слично.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

20 Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година, акционерскиот капитал (основна главнина) на Друштвото изнесува 110.459 илјади денари односно 1.800.000 евра кои се целосно уплатени.

Акционер	Број на обични акции	Вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Прва Гроуп плц., Љубљана	918	1.000	918.000	51%
Комерцијална Банка АД, Скопје	882	1.000	882.000	49%
Вкупно	1.800		1.800.000	100%

Основно матично претпријатие на Друштвото е AZ Finance Ljubljana кое поседува 62,5% од Dej doo Ljubljana, кое пак поседува 70,34 од Prva Group plc. Ljubljana.

Објавена и платена дивиденда за период на известување заклучно со 31.12.2021 година

Дивиденда во МКД 27.333 денари по акција:

Објавена и целосно платена дивиденда од добивката за 2020 година: 49.200 илјади денари

Објавени и платени дивиденди за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Конечна дивиденда во МКД 37.583 денари по акција:

Објавена и целосно платена дивиденда од добивката за 2019 година : 67.650 илјади денари

Објавените и платени дивиденди за годините што завршуваат на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се целосно исплатени во пари.

21 Обврски кон добавувачи во земјата и останати обврски

	31.12.2021	31.12.2020
Обврски кон МАПАС за надоместок	4.698	38.995
Обврски кон Чуварот на имот за надоместок	1.543	1.364
Обврски кон фондот на ПИОМ за надоместок	549	494
Останати обврски кон добавувачи	1.828	1.178
Вкупно	8.618	42.031

22 Обврски кон државата и други институции по основ на неспомнати давачки

	31.12.2021	31.12.2020
Обврски за придонеси од плата	633	-
Обврски за данок на личен доход за договори	5	-
Вкупно	638	-

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Пресметано, а одложено плаќање на трошоците

Износ од 120 илјади денари е евидентиран како резервација за награда за едно вработено лице за 2021 година (2020 1.221 илјади денари).

Износ од 6.560 илјади денари е евидентиран како пресметана обврска за печатење и пошта на годишните извештаи на членовите на КБ Прв Отворен Задолжителен Пензиски Фонд и КБ Прв Отворен Доброволен Пензиски Фонд за 2021 година (2020: 6.553 илјади денари). Износ од 597 илјади денари е евидентиран како пресметана обврска за агентски договори за задолжителниот и доброволниот фонд за последниот квартал од годината (2020: 254 илјади денари).

24 Останати обврски спрема вработените

Резервирања за користи за вработените

Резервирањата за користи од вработените се состојат од резервирања за отпремнини и јубилејни награди.

Обврски за дефинирани користи

<i>Во илјади денари</i>	31.12.2021	31.12.2020
Сегашна вредност на обврската за отпремнини	<u>323</u>	<u>267</u>
	<u>323</u>	<u>267</u>

Останати користи за вработените

<i>Во илјади денари</i>	31.12.2021	31.12.2020
Сегашна вредност на обврската за јубилејни награди	<u>713</u>	<u>565</u>
	<u>713</u>	<u>565</u>

Вкупно останати користи за вработените **1.036** **832**

25 Потенцијални обврски

На 31 декември 2021 година против Друштвото не се води ниту еден судски спор (2020: нема).

На 31 декември 2021 година Друштвото нема преземени капитални обврски (2020: нема).

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи

За годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

26 Трансакции со поврзани субјекти

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти на 31 декември 2021 година и 2020 година се како што следи:

<i>Трошоци од поврзани субјекти</i>	2021	2020
Комерцијална банка АД Скопје		
Трошоци за наем на сеф	9	15
Негативни курсни разлики	29	27
Банкарска и брокерска провизија	252	149
<i>Вкупни трошоци од Комерцијална банка</i>	290	191
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	290	191
<i>Средства кај поврзани субјекти</i>	2021	2020
Комерцијална банка АД Скопје		
Средства на денарски трансакциски сметки	497	59.737
Средства на девизна трансакциски сметки	4	-
<i>Вкупни средства кај Комерцијална банка</i>	501	59.737
Вкупни средства кај поврзани субјекти	501	59.737
<i>Обврски кај поврзани субјекти</i>	2021	2020
Комерцијална банка АД Скопје		
Обврски за бизнис картички	9	1
Вкупни обврски кај поврзани субјекти	9	1
<i>Побарувања кај поврзани субјекти</i>	2021	2020
Комерцијална банка АД Скопје		
Побарувања за исплатен аванс на дивиденда	30.380	-
Прва Груп Љубљана		
Побарувања за исплатен аванс на дивиденда кон Прва Груп (нето износ)	30.039	-
Вкупни побарувања кај поврзани субјекти	60.419	-
<i>Трошоци за клучен персонал</i>	2021	2020
Трошоци за клучен персонал	9.786	9.630

Во трошоци за клучен персонал е вклучен бруто трошок по основ на плати, бонус, регрес за годишен одмор и новогодишен надоместок за членовите на Управниот одбор и бруто надоместок за членовите на Надзорниот одбор.

27 Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после датумот на известување, а кои би кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.